

LEHDEN DIGILOIKKA JA JUHLAVUOSI

Tieteessä tapahtuu -lehti siirtyy kokonaan verkkoon vuoden 2022 alussa. Se ilmestyy edelleen numeropohjaisena mutta vain verkkolehdenä. Lehden pääkirjoitus, artikkelit ja katsaukset ovat lisäksi luettavissa Journal.fi-alustalla. Verkkolehdessä jatkavat tutut kolumnit ja sarjat, Keskustelua-palsta sekä kirja-arvostelut. Lyhyesti-palstasta tulee vaihtuvampi uutisotio ja Avoimen tieteen uutisista Vastuullisen tieteen puheenvuoroja -kolumnisarja. Lehden laajasta arkistosta tullaan tekemään ajan-kohtaista keskustelua taustoittavia nostoja. Verkkolehden ensimmäinen numero ilmestyy helmikuussa 2022 osoitteessa www.tieteessatapahtuu.fi.

Lehti täyttää ensi vuonna 40 vuotta. Se aloitti vuonna 1983 Tieteellisten seurain valtuuskunnan jäsentiedotteena. Julkaisun käännekohta oli vuosi 1988, jolloin monistetusta tiedotteesta tuli lehti. Mukaan tulivat muun muassa pääkirjoitukset, esitelmätiivistelmät, tiedeuutiset ja uutuuskirjojen esittelyt. Vuoden 1994 alussa lehti laajentui nykyisenkaltaiseksi, kun julkisuudessa oli käyty keskustelua valtakunnallisen tiedelehden tarpeesta. Se on edustanut nopean tiedeuutisoinnin rinnalla tiedeyhteisön näkemyksiä ja ”hidasta tiedejournalismia”. Vuodesta 1996 lähtien *Tieteessä tapahtuu* on julkaistu painetun printtiversion ohella avoimesti verkossa. Lehden painos on noussut viime vuosiin asti tasaisesti, mutta samalla lehden verkkolukeneminen on vuosittain kasvanut. Painetun lehden lukijat muodostavat tällä hetkellä noin kolmasosan lukijakunnasta. Vuoden 2020 aikana lehden verkkoversion artikkeleita ladattiin Journal.fi-portaalissa yli 225 000 kertaa.

Ensi vuoden alussa lehden tilaajille lähetetään tilaajakirje, jossa kerrotaan painetun lehden lakkamisesta ja verkkolehden siirtymisestä. Sen jälkeen lehden tilaajarekisteri lopetetaan. Kirjeessä on myös tietoa lehden 40-vuotisjuhlasta Tieteiden yönä 20.1.2022. Se on kaikille avoin tilaisuus Rosebud-kirjakaupassa Kaisa-talossa Helsingissä. Tilaisuus pidetään ”Tieteenalat dialogissa” -kokonaisu-

den alla. Siinä on kolme puheenvuoroa ja keskustelu aiheesta ”Mikä on tieteen hyöty?”. Puheenvuoron pitävät filosofi, fyysikko ja historioitsija. Hyödyn käsite on venyvä ja tutkimusaloilla varsin erilainen.

SOCIETAS PRO FAUNA ET FLORA FENNICA 200 VUOTTA

Societas pro Fauna et Flora Fennica (”Societas”) on Suomen vanhin tiedeseura. Professori Carl Reinhold Sahlbergin aloitteesta Turussa pidettiin perustamiskokous 1. marraskuuta 1821. Perustajajäsenenä oli Sahlbergin lisäksi yhdeksän muuta luonnontutkijaa, mm. maailmankuulu eläintieteen professori Alexander von Nordmann. Ensisijaisena tavoitteena oli koota täydellinen kokoelma suomalaisia eläimiä ja kasveja.

Lähes kaikki seuran kokoelmat tuhoutuivat Turun palossa vuonna 1827. Vain Sahlbergin kasvikokoelma säästyi. Palon jälkeen Societas muutti yliopiston mukana Helsinkiin. Toiminta on aina ollut vahvasti sidoksissa yliopistoihin ja niiden luonnontieteellisiin kokoelmiin. Seuran sekä yliopiston eläin- ja kasvitieteelliset kokoelmat yhdistettiin 1850-luvulla, ja ne ovat nykyisen Luonnontieteellisen keskusmuseon kokoelmien alku.

Toiminnan painopiste laajeni kokoelmista eläin- ja kasvitieteellisen tutkimuksen edistämiseen koko Suomessa. Tutkimusrahoitus on edelleen seuran merkittävintä toimintaa. Hallituksen puheenjohtaja **Mikael von Numers** täydentää, että ”Tutkimusrahoitus on lisäksi sisältänyt rahoitusta tieteellisiin tutkimusmatkoihin Suomessa ja sen lähialueilla. Monet merkittävät tieteelliset kasvi- ja eläintieteen tutkimustulokset on esitelty ensin seuran kokouksissa. Seura on kaksikielinen. Nykyisin apurahoja myönnetään pääasiassa maisterin- tai tohtorintutkielmiin, jotka lisäävät tietoaamme Suomen eläimistöstä ja kasvistosta”. Seura julkaisee tieteellistä sarjaa *Memoranda Societatis pro Fauna et Flora Fennica*. Päätoimittaja **Henry Väre** toteaa: ”Kuluneen 200 vuoden aikana sisältö ja muoto ovat muuttuneet paljon. Artikkelit julkaistaan nykyisin englanninkielisinä, täysin sähköisinä, ja ne ovat vapaasti kaikkien luettavina! Tässä seura on toiminut edelläkävijänä Suomessa.”

Ilari Hetemäki